

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Δεχθείσας ἑτησίας προπληρωτέας συνδροματικό τοῦ παρένος φύλλου ἀπό τοῦ διποίου δημοσιεύονται διώς νέα μυθιστορήματα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΪΣ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

Α'

ΤΟ ΕΝ ΣΤΑΦΑΡΔΗ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ

Τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτός, τοῦ καιροῦ γαληνίου ὅντος, τῆς 17 Αὐγούστου 1690, ἡ σελήνη ἀνατέλουσα ὅπισθεν τῆς ἐν Πεδεμοντίῳ μονῆς τῆς Σταφάρδης ἐφώτιζεν ἐν τῷ παραδόξῳ ἔκεινων θεαμάτων, ἀτιναχτὸν ἀνθρωπος, ἀκάματος καταστροφέας, παρέχει συγχράκις εἰς τὰ βλέμματα τοῦ Θεοῦ, διὸ ἀποκαλεῖ Θεὸν τῆς εἰρήνης.

Ἐν πεδίον ἀπέραντον, ἐφ' οὐ ἐπεκάθηντο ἐναλλάξ σκιαὶ μέλαιναι καὶ ὄμιχλη ὑποκύανος, χαράδρας βαθείας, ὃς ἡ ἐπιφάνεια διεστίζετο ὑπὸ φωτεινῶν σημείων, βράχους ἀλλοκότους τὸ σχῆμα κεκλιμένους τῇδε κακεῖσε ἐπὶ τῆς πεδιάδος ὡς φρουροὺς γιγαντίους, δενδρύλλια ἀθόρυβα καὶ ἀκίνητα, πάντα ταῦτα ὄμοι διέκρινε κατ' ἀρχὰς τὸ ὅμικα πρὶν ἡ ἔξοικειωθῆται μὲ τὰ σκότη.

Ἄλλ' ἀφοῦ τὸ βλέμμα ἦθελε παρακολουθήσει ἐπὶ τινας στιγμὰς τὰς γωνιώδεις γραμμὰς τοῦ ζοφεροῦ ὅγκου τῆς μονῆς, ὅστις διεγράφετο ἐπὶ τοῦ φαιοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ ἦθελεν ἔξερευνήσει τὰ σκοτεινὰ βάθη τοῦ γαληνίου ὅρίζοντος, διευκρινίζετο βαθμηδὸν πᾶσα ἔκεινη ἡ μεταξὺ τοῦ Ρεβέλ καὶ τῆς Σταφάρδης χαώδης ἔκτασις. Παρὰ τὰς ὅχθας τῶν ρυάκων, ὅπισθεν τῶν βράχων, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψωμάτων διεφαίνοντο μάζαι κυκλοτερεῖς ἡ τετράγωνοι, ἀς ἐνεψύχου, οὔτως εἰπεῖν, κίνησις ἀδιόρατος σκιῶν, αἴτινες ἐφαίνοντο ἐν σιγῇ διολισθαίνουσαι παρὰ τὰς πλευράς των.

Οἱ ὅγκοι αὐτοὶ οἱ ἐπιμήκεις ἡ τετράγωνοι ἦσαν αἱ σκηναὶ τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ἀφανῶς κατασκηνοῦντος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πενθίμου χώρου, διὸ περιεγράψαμεν. Αἱ εἰς τὰ πέριξ διερχόμεναι σκιαὶ ἦσαν οἱ πρόσκοποι τοῦ Κατινά, φρουροῦντες τὴν πεδιάδα καὶ τὰ ὑψώματα. Τὰ μυστηρώδη σκότη τοῦ ὅρίζοντος ἀπέκρυπτον ἐν ταῖς πτυχαῖς αὐτῶν τὸν στρατὸν τοῦ Βίκτωρος Ἀμεδαίου καὶ τοῦ πρίγκιπος Εὐγενίου, οἵτινες ὑπὸ τὴν Βιλλαφράγκαν θέσιν ἀρίστην κατέχοντες, ἔχαιρον βλέποντες τοὺς τολμητίας Γάλλους εἰσχωροῦντας καὶ ἐγκλειομένους εἰς στενοπορίαν, ἢν δὲ Θεὸς ἐφοιτεῖ διὰ τοῦ ὄδατος τῶν τελμάτων, ὃ δὲ πρίγκιψ Εὐγένιος διὰ τοῦ πυρὸς τῶν τηλεθόλων του.

Καὶ ὅμως δὲ τοσοῦτον ἐπαπειλούμενος γαλλικὸς στρατὸς ἔκοιματο ἡσύχως. Οἱ Κατινά, πρὶν ἡ κατακλιθῆ τὴν ἐσπέραν, ἀνεγνώρισε τὸν κίνδυνον καὶ ἀνήγγειλεν

ὅτι τὴν ἐπαύριον ἔμελλεν ἐμφρόνως νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς Πινερόλον.

Ἡ δεκάτη ὥρα, ὡς εἶπομεν, ἐσήμανε βραδέως εἰς τὸ κωδωνοστάτιον τῆς μονῆς, ἡ δὲ σελήνη ἀπαλλαγεῖσα πρὸς στιγμὴν τοῦ ποκοειδοῦς πέπλου μάζης συνηνέφων ἐφώτισε διὰ τῶν ἀργυρῶν ἀκτίνων τῆς ὑψηλᾶς τι ἐκ βράχου βρυσκεποῦς, ὑπερκείμενον τοῦ χώρου ἔνθα κατηυλίζετο ἕλη δραγγόνων.

Τὸ δροσερὸν καὶ ἀπαλὸν τοῦ βρύου στρῶμα ἔχρησίμευεν ὡς εύνη εἰς ὑπολογαγόν τινα τῶν δραγγόνων, εὔσωμον καὶ ρωμαλέον, είκοσιοκταέτη περίπου, ὅστις ἐπωφεληθεὶς τῆς ἀκτίνος τῆς σελήνης, ἀνηγέρθη στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος καὶ παρετήρησε μετὰ προσοχῆς πέριξ αὐτοῦ· εἶτα ἔξειπλωσεν ἐπιστολὴν συνεπυγμένην, ἐπεχειρήσε δὲ ν' ἀναγνώσῃ αὐτὴν καὶ τὴν ἀνέγνωσε τῷ ὄντι, τοσοῦτον πᾶσα λέξις τῆς ἡτο πρὸς αὐτὸν γνωστὴ καὶ οἰκεία.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ νέος ἔμεινε σύννους καὶ διαλογιζόμενος, αἴρων δὲ κατόπιν τὰ ὅμικατα πρὸς οὐρανὸν ἐφάνη ἀναζητῶν ἔμπνευσίν τινα, ἢν δὲν ἀνεύρισκεν ἐπὶ γῆς. Ἡγέρθη ἀλφῆς ἀναπτηδήσας, ἐσεισεν ἐντὸς τῆς δροσερᾶς τῆς νυκτὸς ἀταμοσφαίρας τὴν πλήρη ζωηροῦ κάλλους κεφαλὴν του, ἔσφυγε περὶ τὴν ὄσφὺν τὸν τελαμῶνα τοῦ ξίφους καὶ μὲ βῆμα εὔσταθες κατῆλθε τὴν ἀπόκρημνον κλιτὺν διευθυνόμενος πρὸς τὸ στρατηγεῖον. Σταθεὶς πρὸ τῆς κυριωτέρας σκηνῆς, ἢτις ἡγείρετο ἀπομεμονωμένη παρὰ τὴν ὅχθην ροχθοῦντος ρύακος, ἀπετάθη πρὸς τὸν πρῶτον σκοπὸν καὶ τὸν ἡρώτησεν:

— Ό στρατηγὸς ποῦ εἶναι;

— Κύριε ἀξιωματικέ, δο στρατηγὸς δὲν δέχεται κανένα ἀπόφευκοιμάται.

— Κάμε μου τὴν χάριν πήγαινε νὰ τοῦ εἰπῆς τὸ ὄνομά μου, Γεράρδος Λαζερνῆ.

— Κύριε ἀξιωματικέ, δὲν θὰ ἡμπορεύωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν παραγγελίαν σας. Μᾶς ἔχει δώσει αὐστηρὸν διαταγῆν ὁ Κύρ-Συλλογισμένος.

— Ο ἀξιωματικὸς ἔκψει τὴν κεφαλήν, ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν ἀπεμακρύνθη.

— Παρεκτὸς τούτου, κύριε ἀξιωματικέ, ἔξηκολούθησεν ὁ φρουρῶν στρατιώτης, ἀπαγορεύεται νὰ μένετε ἐδῶ πέρα· πρέπει ν' ἀπομακρυνθῆτε.

Καὶ συνάδευσε τὸ πρόσταγμα διὰ χειρονομίας ἐκφραστικῆς. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς ὑπερμεγέθους σκηνῆς ἡκούσθησαν ἔξερχόμενοι ἀσθενεῖς διὰ μέσου τῶν πυκνῶν πανίων καὶ τῶν φραγμῶν τῆς σκηνῆς ἥχοι μανδολίνου ἡ κιθάρας, φθάσαντες καὶ μέχρι τῆς ἀκοῆς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅστις προσέλεψε τὸν φρουρὸν μετ' ἥθους εἰρωνικοῦ ἀμφι καὶ διυσηρεστημένου.

— Τί νὰ γείνῃ! κύριε ἀξιωματικέ, ἀπήντησεν δο στρατιώτης, ἐννοήσας τὴν ἀφωνον ἐπιπλήξιν, ἀγκαπᾷ τὴν μουσικὴν ὁ καῦμένος.

— Κακὴν ἐποχὴν ἐδιαλεῖσεν! ἐψιθύρισε δυσθύμως ὁ ὑπολογαγός τῶν δραγγών, ἐπαναλαμβάνων τὴν πορείαν του

βραδέως καὶ θιλιερῶς. Φεῦ! Ὁ Κατινά θὰ ἔτραγῳδούσεν ὀλιγώτερον ἂν εἶχεν εἰς τὴν καρδίαν του ἐκεῖνο τὸ ὄποιον βασανίζει τὴν ἴδικήν μου.

Τὰς λέξεις ταύτας, καίπερ ταπεινὴ τῇ φωνῇ ρηθείσας, ἤκουσεν ἀνήρ τις καθήμενος μὲ τὰς κνήμας κρεμαμένας ἐπὶ ὑψώματος ὑπερκειμένου τοῦ στρατηγείου. Φέρων εἰς τὴν κεφαλὴν πτῖλον ἀνευ σειρηνίων, καὶ βυθισμένον ἔχων τὸν κορμὸν τοῦ εύρυντού σώματος ἐντὸς εὐρείας ρεδιγκότας χρώματος ἀκμαροῦ ἔξηταζεν ὁ ἀνήρ οὗτος μὲ ὅμικα διαπεραστικὸν τὰς ζοφερὰς ἀνιστητὰς τῆς κοιλάδος. Ἀκούσας τοὺς λόγους τοῦ ἀξιωματικοῦ τῶν δραγγών, ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ διέγνωσεν ἐν τῇ τεθλιψμένῃ μορφῇ τοῦ νέου πάσσαν τὴν ἀπελπισίαν, ἣν ἀπέπνεεν ἡ παρ' αὐτοῦ ἀπαγγελθεῖσα φράσις.

— Ηγέρθη καὶ ἔστη ὅρθιος πρὸ κατηφοῦς ἀξιωματικοῦ, ὅστις διηρχετο χωρὶς νὰ τὸν παρατηρήσῃ.

— Τί θέλεις τὸν Κατινά; τὸν ἡρώτησε διὰ τῶν ἀποτόμου συστέλλων τὰς πυκνὰς ὄφρους.

— Κύριε Κατινά! στρατηγέ μου! ἐψέλλισεν ὁ ἀξιωματικὸς φόβῳ ἀμά καὶ σεβασμῷ συσχεθεὶς καὶ ἀκουσίως ὀπισθοδρομῶν.

— Ο Κατινὰ ἐπέθηκε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν γειλέων του, ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἀξιωματικὸν καὶ ἀπεμακρύνθη ἐν τάχει τοῦ στρατηγείου, ἐνῷ ὁ νέος ἀκόμη ἐν ταραχῇ διατελῶν προσεπάθει νὰ συνάψῃ τὰς ἀτάκτους ἰδέας του.

— Αφοῦ ἀπεμακρύνθησαν περὶ τὰ ἔκατὸν βήματα ἀπὸ τοῦ ὑψώματος, δο στρατηγὸς ἐσταμάτησε καὶ προσβλέπων ἀτενῶς τὸν σύντροφόν του:

— Τί μὲ ἔθελες ὅπου μ' ἔξητοῦσες; τὸν ἡρώτησεν.

— Στρατηγέ μου! .. ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἴμαι γνωστός;

— Κύριε Γεράρδες Λαζερνῆ, δὲν φημίζομαι ὅτι λησμονῶ τὸ ὄνομα τῶν ἀξιοτίμων ἀνθρώπων καὶ μάλιστα ἀνθρώπων οἵτινες μοι παρέσχον ἐκδούλευσιν. Ἡ ἀδροφορούνην. Λοιπόν δὲν εἰσθε σεῖς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνδρείου Λαζερνῆ, τοῦ φρουρεύοντος πλησίου μου ἐν ἔτει 1673 εἰς τὴν ἔφοδον κατὰ τοῦ Μάξεστροιχτ; Δὲν είναι μήτηρ σας ἡ ἀξιόλογος κόμησσα Λαζερνῆ, ἢτις μὲ ὑπεδέχθη τοσοῦτον φιλοφρόνως εἰς τὸν οἰκόν της πρὸ δύο ἑταῖς, δῆτε ἐπέστρεφον ἐκ Σαχεΐας; "Ελλα λοιπόν, εἰπέ μου ποία εἶναι ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς σκυθρωπότητός σου; Ηλθες πρὸ ὄλιγου νὰ μὲ ζητήσης εἰς τὴν σκηνήν μου· ἐπίτρεψέ μου νὰ ἐλπίζω ὅτι μὲ ἔχεις ἀνάγκην καὶ δῆτι δύναμαι νὰ θεραπεύσω τὸ κακόν, τὸ ὄποιον, ὡς ἔλεγες τώρα πρὸ μικροῦ, σοῦ βασανίζει τὴν ψυχήν. "Α, α! βλέπω ὅτι κρατεῖς μίαν ἐπιστολὴν εἰς τὸ χέρι σου..."

— Οι ὄφθαλμοὶ τοῦ νέου ἔξηστραψαν. Ο Κατινὰ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ:

— Πιστεύω ὅτι ἡ μήτηρ σας ὑγιαίνει, αἱ;

— Ναί, κατ' εύτυχίαν, στρατηγέ. Απὸ

πολλούς δὲν ἔχει υποφέρει ἐκ τοῦ καρδικοῦ τῆς νοσήματος.

— Καλλιστα· κ' ἔκεινο τὸ σκυλάκι; ἔκεινο ὁποῦ μοῦ ἐδάχηκε τὸ πόδι εἰς τὴν εἰσοδον; δὲν μοῦ λέγεις τί γίνεται; Ο Γεράρδος ἐμειδίκει θλιβερῶς.

— Καὶ ύστερα ἀπὸ τὸ σκυλάκι, ἔζηκολύθησε φυιδρῶς ὁ Κατινά, εἶχαμεν τὸν ἀββέν... ἔκεινον τὸν μικρόσωμον καὶ χονδρούτσικον ἀββέν... τὸν διδάσκαλόν σου, καλέ!.. ὁποῦ ἐπροσπάθησε νὰ μοῦ ὄμιλήσῃ Λατινικά καὶ δὲν τὸ κατώρθωσεν... ἔξαριτος ἀνθρωπος!

— Ο ἀββές Ιστινός, στρατηγέ... εὐχαριστῶ, ο ἀββές εἶναι πολὺ καλό.

— Τώρα εἴμαι ήσυχος, εἶπεν ὁ Κατινά, ρίπτων ἐπὶ τῆς πεδιάδος προσεκτικὸν βλέμμα καὶ σιγήσας ἐπὶ στιγμήν· ἡ ἐπιστολή, ἥτις μὲ ἀνησύχει κατ' ἀρχὰς δὲν μὲ ἀνησυχεῖ πλέον, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἡλικίαν σου, ὅταν κανεὶς ἀγκαπᾷ τὸν μητέρα του, τὸν διδάσκαλόν του καὶ τὸ σκυλί του καὶ ὅταν αὐτοὶ ὅλοι εἴναι καλά, δὲν εἰμπορεῖ νὰ βασανίζεται ἀπὸ πραγματικὸν δυστύχημα.

Ο Γεράρδος ἐπλησίασεν ἔτι μαζλον πρὸς τὸν στρατηγόν.

— Κύριε, τῷ εἶπε, δὲν δύναται τις νὰ ἀγκαπᾷ καὶ ἀλλο τι ἐκτὸς αὐτῶν εἰς τὴν ἡλικίαν μου;

— "Ω! ἀπήντησεν ἀποτόμως ὁ Κατινά, ἐκαὶ ἀγκαπᾶς ἀλλο τι παρεκτὸς τῆς μητρός σου, τοῦ καλοῦ ἔκεινου ἀββέν καὶ τοῦ ἀγκαπητοῦ μικροῦ σκύλου ποῦ εἶχε χρῶμα ἀσπρο καὶ μαύρον, τόσον τὸ χειρότερον διὰ σέ αὐτὸ εἴναι δική σου δουλειά, καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει.

Καὶ ἐποίησε κίνημά τι, ώσει ἥθελε νὰ διακόψῃ τὴν συνομιλίαν.

— Στρατηγέ μου, εἶπεν ὁ Γεράρδος, εἴμαι δυστυχής καὶ δικαιοῦμαι νὰ τύχω ἀκροάσεως.

— Ας ἀκούσωμεν.

— Ή ἐπιστολὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν ἔλαβα διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρόμου ἐκ Γαλλίας, μοὶ ἀναγγέλλει φοβεράν εἰδησιν.

— Ο Κατινά προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ωχροῦ προσώπου τοῦ νέου, διστις ἔξηκολούθησε.

— Μία γυνή, τὴν ὁποίαν ἀγκαπᾷ, καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπειθύμουν ν' ἀφιερώσω ὅλην μου τὴν ζωήν, μία κόρη ἀξέια κατὰ πάντα τοῦ σεβασμοῦ μου, πρόκειται νὰ μοῦ ἀρπαγῇ ἐντὸς ὅκτὼ ἡμερῶν. ἐὰν δὲν ἀποφασίσω νὰ πράξω ἐσχάτην προσπάθειαν.

— Νὰ σου ἀρπαγῇ; καὶ πῶς; ἥρωτησεν ὁ Κατινά.

— Στρατηγέ, τὴν εἰκοστὴν ἔκτην τοῦ μηνὸς μέλλει νὰ λάβῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα.

— Η οἰκογένειά της ἀρνεῖται νὰ σου τὴν δώσῃ;

— Εἶναι ὄρφανή· δὲν τὴν ἔζητησα ἀπὸ κανένα· οὐδὲ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν τὸ εἶπα. Μόλις γινώσκει τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποῖαν τρέφω δι' αὐτήν, πιστεύω μάλιστα ὅτι μόνον αἰσθηματικός φιλίας αἰσθάνεται αὐτὴν πρὸς ἐμέ.

— Καὶ ποτὸς τὴν ἀναγκάζει νὰ γείνῃ μοναχή;

— Εγκατεῖ τὴν μητέρα της· τὸν πατέρα της δὲν τὸν γνωρίζει, εἰς προστάτην δὲ μυστηριώδης τὴν παρακινεῖ νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ μοναστήριον.

— Ο στρατηγὸς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν δυσαρεσκείας.

— Δὲν μοῦ ἀρέσουν αὐτὴ τὰ πράγματα, εἶπε, καὶ σὲ συλλυποῦμαι εἰλικρινῶς. Δὲν βλέπω ὅμως κατὰ τί δύναμαι νὰ σου φανῶ χρήσιμος. Μήπως γνωρίζω ἐγὼ αὐτὸν τὸν προστάτην ὃποιοῦ λέγεις; Θέλεις νὰ τοῦ ὄμιλήσω ὑπὲρ σου; Πῶς ὄνομά-ζεται;

— Κύριε, οὗτ' ἐγὼ δὲν τὸν γνωρίζω, η δὲ νεῖνις, περὶ ἣς πρόκειται, οὐδέποτε τὸν εἶδεν. "Οχι· ἡ χάρις, τὴν ὁποίαν θὰ σὲς ζητήσω, ἔξαρτηται ἀπὸ σᾶς μόνον.

— Τί ζητεῖς;

— Στρατηγέ, ἀνηγγείλατε ἀπόψε εἰς τὴν διαταγὴν ὅτι αὔριον ὑποχωροῦμεν. "Ολος ὁ στρατὸς ἀνεγνώρισε τὸ φρόνιμον τῆς ἀποφάσεώς σας.

— "Α! ἀνέκραξεν ὁ Κατινά μειδιῶν.

— Δὲν ὑπάρχει τις μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ἐκ τῶν μαζλῶν ἴσχυρογνωμόνων, ἔξηκολούθησεν ὁ Γεράρδος, διστις νὰ μὴ ἀνηγγωρίζῃ κατὰ πόσον εἶναι ὄχυρὰ η θέσις τοῦ πρίγκιπος Εὐγενίου.

— Δὲν εἰν' ἔτοι; ἀπήντησεν ὁ Κατινά μετὰ τοῦ αὐτοῦ καλοκαρχάθου ήθους.

— Απόρθητος, στρατηγέ.

— Εἶνε τόσον λαμπρὰ η θέσις του ὅσον ἡ ιδική μας εἶναι κακή, ἐπανέλαβεν ὁ μέγας ἀνὴρ μετὰ στεναγμοῦ, οὐδὲ ἡ ίχος διετέλει ἐν παραδόξῳ ἀντιθέσει πρὸς τὸ μὴ ἔξαλειφθὲν ἐκ τῶν χειλέων του λεπτὸν μειδίαμα.

— "Ω, στρατηγέ μου· ὅταν εἰσθε σεῖς ἐπὶ κεφαλῆς, δὲν ὑπάρχει κακὴ θέσις! εἶπεν ὁ Γεράρδος· ἐπὶ τέλους ὅμως θὰ συκάσωμεν ἀπὸ ἐδῶ τὸ στρατόπεδον καὶ ἡ ὑποχωροῦσις θὰ μᾶς στουχίσῃ ὅπως δήποτε δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπράξιαν.

— Πιθανόν, ἐψιθύρισεν ὁ Κατινά, μαστίζων διὰ τῆς ράβδου του θάρυν προσφύκοντα τὰ ὑψηλά του ὑποδήματα... ἀλλὰ μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν ἔννοιω τί χάριν ζητεῖς ἀπὸ ἐμέ.

— "Αδειαν δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ἐσπέραν ταύτην, στρατηγέ.

— Ο Κατινά ἀνήγειρε βιαίως τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ τόνον αὔστηρον ἀπήντησεν.

— "Αδύνατον! ἀδύνατον, κύριε Λαθερνῆ.

— "Ω, στρατηγέ μου, ἀνέκραξε μετὰ θλίψεως ὁ Γεράρδος, οὐτινος τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς ἡλιοτοιντο καθ' ὅσον ἡ σκληρὰ ἀπάντησης εἰσέδησε βαθύτερον εἰς τὴν καρδίαν του, μὴ λησμονῆτε ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν δεκάτην ὄγδοην ἡμέραν, δευτέραν ὥραν τῆς πρωΐας καὶ ὅτε τὴν μεσημέριαν τῆς εἰκοστῆς ἔκτης ἡ νεῖνις θὰ πειθήληθῇ τὸ σκῆνη, θὰ τὴν χάσω διὰ παντός καὶ θὰ χαθῶ καὶ ὁ ἔδιος.

— Τί λέγεις; θὰ χαθῆς; ἀπήντησεν ὁ στρατηγὸς μετὰ βλέμματος σχεδόν

σκληροῦ, ἔνεκ τῆς ἀκορέστου πειρεγείας η ἐνέκλεισεν... Χάνεται ἔνας ἀνδρας, διότι τοῦ ἔλειψε μία γυναῖκα; ..

— Κύριε, ἀπήντησε πράως ὁ Γεράρδος, τόσον εὐξίσθητος εἶνε ἡ ψυχή μου, τόσον ἀσθενής, θέλω νὰ εἶπω, ὅστε τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ νεῖνις θὰ γίνη μοναχή, θ' ἀφήσω κ' ἐγὼ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον καὶ θὰ γείνω ἐπίσης μοναχός.

— Ο Κατινάς ὑψώσε τοὺς ώμους καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον τύπτων τὸ ὑπόδημά του ἐλαφρῶς καὶ ἐπανειλημένως διὰ τῆς ράβδου του, ὅχι διότι δυσηρεστεῖτο ἐκ τῶν λόγων τοῦ νέου η διότι ἐχλεύαζεν αὐτούς, ἀλλὰ διότι εἶχε συγκινηθῆ ἐκ τοῦ ἀφελοῦς καὶ πλήρους ἀληθείας τόνυ μεθ' οὐδὲ λέγει.

— Καὶ θὰ είναι μεγάλη συμφορὰ διὰ τὴν μητέρα μου, ἔζηκολούθησεν ὁ Γεράρδος, διὰ τὴν ἀγαθήν μου μητέρα, περὶ τῆς ὁποίας πρὸ ὀλίγου μοῦ ὠμιλεῖτε, στρατηγέ, ἥτις χάριν ἐμοῦ καὶ μόνου ζῆται ἐπὶ τοσοῦτον ἀφοσιωμένη, ώστε συγκάκις λέγω κατ' ἐμούτον: Στενοχωρεῖται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἀν δὲν ἡμποδίζετο ἐκ τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγαπής της θ' ἀνήρχετο πάλιν εἰς τοὺς οὐρανούς.

— Καὶ ἡ νεῖνις αὐτὴ θὰ πειθήληθῇ τὸ σχῆμα τὴν εἰκοστὴν ἔκτην τοῦ μηνός; .. ἥρωτησεν ὁ Κατινάς χωρὶς νὰ στραφῇ.

— Ναί, στρατηγέ.

— Εἰς ποίαν μονήν;

— Εἰς τὴν μονήν τῶν Κυνῶν Καλογρικῶν τῆς Μεζιέρης.

— Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι σοὶ ἐδιδέτο ἡ ἀδειά.

— Ο Γεράρδος ἀνεσκίρτησεν.

— "Ητις ὅμως δὲν θὰ σου δοθῇ, προσέθηκε μὲ προσηγόρευτον τρόπον ὁ Κατινά.

— Αἱ χεῖρες τοῦ νέου κατέπεσαν παρὰ τὰ πλευρά του.

— Τέλος πάντων, κύριε Λαθερνῆ, εἰπέτε μου, τί θὰ ἔκαμψες ἀν ἔμενες ἐλεύθερος.

— Τί νὰ σές εἰπω, στρατηγέ μου! .. εἶνε πειριττὸν νὰ σές τὸ εἶπω, ἀφοῦ δὲν θὰ εἴμαι.

— Αὐτὸ δὲν σ' ἐνδιαφέρει· λέγε.

— Στρατηγέ μου, ἀν ἡτο ἡμέρα, θὰ σές παρεκάλουν ν' ἀναγγώσητε τὴν ἐπιστολὴν τῆς νεάνιδος ἀκείνης.

— Ο Κατινάς ἔζέτειν τὴν χειρά διὰ τὴν λάβη τὴν ἐπιστολήν, ἥτις ἔδιδε πρὸς αὐτὸν ὁ Γεράρδος.

— Εἶνε πολὺ σκοτάδι, εἶπε.

— Τὴν γνωρίζω ἐκ στήθους, κύριε, καὶ ἡμπορῶ νὰ σές τὴν ἀπαγγείλω.

— Λέγε.

— Ο Γεράρδος ἐστήριξε μίαν τῶν χειρῶν ἐπὶ τῆς καρδίας του καὶ μὲ φωνὴν ἀσθμακίουσαν ἥρχισεν:

— Κύριε, ἡ διαταγὴ ἔφθασεν... θὰ πειθήληθῇ τὸ σκῆνα της 26 τοῦ μηνὸς; κατὰ τὴν μεσημέριαν. Μέχρι σημερον ἥπλιζον ἐπὶ τὴν φιλίαν τὴν ὁποῖαν ἔδειξατε πόρος μὲ καὶ ἐπὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς μητρός σας, διότι ἔπιστευτε ὅτι ἦθελετε τὴν διαθέσεις ὑπὲρ ἐμοῦ. Άλλ' ὡς βλέπω, σαίνεται ὅτι μ' ἐλημμονήσατε καὶ μόνος ὁ θεῖος μοὶ ἀπομένει. Κανένα δὲν βλέπω πλέον περὶ ἐμέ. Μέχρι τῆς 26 τοῦ παρόντος μηνὸς, καθ' ἐκάστην, τὴν τετάρτην ὥραν τῆς πρωΐας θὰ εὑρίσκομαι εἰπὶ τοῦ ἀνδήρου τῆς μονῆς, πρὸς τὸ δάσος καὶ θὰ σᾶς ἀναμένω

διὰ νὰ σᾶς εἶπω τὸ τελευταῖον χαῖρε, ἔστω καὶ διὰ νεύματος. Χορηγήσατε μοι τὴν τελευταίαν ταῦτην εὐ-χαριστησιν, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ πρὸς τὸν Θεόν μετ' ἀπελπισίας."

Καὶ ἐσταμάτησε, διότι αἱ τελευταῖαι λέξεις ἐφαίνοντο ὡς νὰ εἴχον διασχίσει τὸν λάρυγγά του πρὶν φθάσωσιν εἰς τὰ χείλη του.

— Λοιπόν, εἶπεν ὁ στρατηγὸς ἀπλήστως διὰ τοῦ βλέμματος ἑξετάζων τὸν νέον, βλέπεις ὅτι εἴχα δίκαιον καὶ ἐλεύθερος ἂν ήσο, τι θὰ ἡδύνασθο νὰ πράξῃς εἰς τοιαύτην περίστασιν;

— Κύριε, πιθανὸν νὰ ἐπαυξήσω τὴν κατ' ἔμοῦ ὄργήν σας, ἀλλὰ σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι δὲν εἶναι διάλογος ἀπελπισίας ἢ κατάστασις. Η ἀπόστασις ἀπ' ἐδῶ μέχρι τῆς μονῆς εἶναι διακοσίων πενήντα λευγῶν ἀπὸ τῆς δεκάτης μέχρι τῆς εἰκοστῆς ἔκτης Απριλίου μεσολαβοῦντος ἡμέραι ὥκτω. Πορεία τριάκοντα λευγῶν τὴν ἡμέραν ἡμπορεῖ νὰ ἐκφοβίζῃ ἀλλούς, ὅχι ὅμως καὶ τοὺς δραγόνους τοῦ Κατινά. Θὰ φθάσω λοιπὸν τὴν εἰκοστὴν ἔκτην πρὸ τῆς τετάρτης πρωΐνης ὥρας ἔμπροσθεν τοῦ μοναστηρίου.

— Διὰ ν' ἀποχαιρετίσῃς μακρόθεν τὴν ἀτυχὴν νεάνιδα;

— "Ω! ὅχι, κύριε, διὰ νὰ τὴν ἀπαγάγω.

— Νὰ τὴν ἀπαγάγης; . . . ἀπὸ τὸ μοναστήριον! . . . μὰ αὐτὸν εἶναι ιεροσυλία!

— Δὲν εἶναι ἀκόμη μοναχή, θὰ τὴν ὀδηγήσω πρὸς τὴν μητέρα μου. Ιδού, στρατηγέ, σᾶς ἔξορκίζω, σᾶς καθικετεύω γονυπετῶς ἐν ὄνοματι τῆς μητρός σας, τὴν ὁποίαν τόσον ἔθρηνται, ἐν ὄνοματι τοῦ ἀδελφοῦ σας, τὸν ὁποῖον ὑπεραγαπᾶτε, ως λέγουν, λυπηθῆτε μὲν χορηγήσατε μου αὐτὴν τὴν ἀδειαν τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν. χορηγήσατέ μου δώδεκα, χορηγήσατέ μου δέκα ἡμέρας! Θὰ τρέξω καὶ τὴν νύκτα ἀκόμη, καὶ θὰ ἐπαγέλθω θνήσκων ἐκ τοῦ καμάτου ν' ἀσπασθῶ τοὺς ποδοὺς σας. 'Αλλὰ θὰ σώσω τὴν κόρην αὐτήν. . . θὰ μὲ διασώσετε χάριν τῆς μητρός μου. . . Δέκα ἡμέρας λοιπόν, στρατηγέ! ὅχι περισσότερον. . . δέκα ἡμέρας!

— Επιθυμῶ νὰ σὲ συνδράμω, εἶπεν ὁ Κατινά ἀνεγείρων τὸν ἔκφρονα Γεράρδον, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον, ἀκούσε μὲ δίλιγον.

Καὶ ὠδήγησε τὸν νέον μέχρι τοῦ χείλους τῆς χαράδρας, δι' ἡς παρενετίθετο μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ λοιποῦ στρατοπέδου εὔρυς χῶρος κενός, μὲ τὸ δύμακ δὲ σπινθηροβόλον καὶ τὸ μέτωπον φωτιζόμενον ὑπὸ ἀκτίνης σελήνης, περώστης διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος δρυός,

— Κύτταξε, εἶπεν, δόλον αὐτὸν τὸν στρατόν, ὅστις κοιμάται μὲ τὰς ἀποσκευάς δεμένας, ἔτοιμος νὰ ὑποχωρήσῃ ἐντὸς ὄλγων ώρῶν. Οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, καὶ αὐτοὶ οἱ ἵδιοι ὑποχρηγοί μου ἔχουν τοὺς ἱππους τῶν ἐπεστρωμένους καὶ τὰς ἀποσκευάς των ἑτοίμους. Δύο κατάσκοποι τοῦ πρίγκιπος Εὐγενίου, ἔφυγον πρὸ δίλιγον διὰ τῆς ἀτραποῦ, τὴν ὁποίαν βλέπεις ἐκεῖ κάτω εἰς τὸ ἔλος καὶ ὑπάγουν νὰ τὸν εἰδοποιήσουν ὅτι ὑ-

ποχωρῶ διὰ ν' ἀποφύγω τὴν μάχην. Ἐν τούτοις, κύριε, εἰς δύο ὥρας, κύτταξε καλὰ εἰς τὸ ώρολόγιο μου, ὅλος ὁ στρατὸς τὸν ὄποιον διοικῶ, νομίζων ὅτι φεύ-

γει τὸν ἔχθρόν, θὰ κάμψῃ τὰ ἔλη καὶ τοὺς λόφους καὶ θὰ γυρίσῃ δι' ἐνὸς μόνον κυνήματος, τὸ ὄποιον θὰ ρίψῃ τὸ πεζικὸν ἐντὸς τῆς βολῆς τῶν τηλεόβλων τοῦ δουκὸς τῆς Σαβοΐας. Μὴ ταράχτεσαι, καὶ ἔσακολούθησε νὰ μὲ ἀκούῃς. Μετὰ τρεῖς ὥρας θὰ προσβάλω τὸν ἔχθρὸν φανερό. Η ἀριστερά του ὡς καὶ ἡ δεξιά του πτέρυξ ἔρειδονται ἐπὶ τῶν τελυρέτων, ἐπύκνωσε δὲ τὸ κέντρον του καὶ τὸ κατέστησεν ὄχυρὸν ὡς φρούριον· ἡ θέσις, ὅπως εἶπες, εἶναι ἀπόρθητος. Μόλις ταῦτα θὰ διατέξω τὸ ιππικόν μου νὰ ἐφοριμήσῃ εἰς τὰ ἔλη, θὰ πέμψω τοὺς πεζοὺς κατὰ τοῦ κέντρου· θὰ κάμψω δύο ἐφόδους, δέκα ἐφόδους, ἐκατὸν ἐφόδους μὲ τὸ ξύφος εἰς τὴν χειρά, ἔως ὅτου διασπάσω τὸ κέντρον. Θὰ φανοῦν αὐτὴν τὴν ἡμέραν ποτὸν εἶναι παλαικάρια, οἱ δὲ Σαβούδοι καὶ οἱ Ισπανοί καὶ οἱ Γερμανοί τῶν δύο συμμάχων πριγκίπων θὰ ίδουν τὶς ἀξιόζους οἱ Γαλλοί νεοσύλλεκτοι, ὁδηγούμενοι εἰς τὴν μάχην παρὰ στρατηγούν πληρώνοντος διὰ τῆς ίδιας ζωῆς τὴν δόξαν του. Αὔριον τὴν μεσημέριαν θὰ εἴμαι νεκρός, θὰ μὲ ἀποκαλῶνται νικητὴν τῆς Σταφάρδης. Είναι η πρώτη μεγάλη μάχη τὴν ὄποιαν ἐπιχειρῶ μόνος μου καὶ ἐννοῶ ν' ἀναδειχθῶ νικητής. Ιδού, κύριε, τι εἴμαι ἀποφασισμένος νὰ πράξω, ἐνῷ σὺ θὰ τρέχης πρὸς τὴν Γαλλίαν, διὰ ν' ἀπαγάγῃς μίαν κόρην. "Ελα μαζί μου μέσα εἰς τὴν σκηνὴν διὰ νὰ ὑπογράψω τὴν ἀδειάν σου.

— "Ω! κύριε, κύριε! εἶπεν ὁ Γεράρδος ωχρὸς ἐκ συγκινήσεως καὶ σεβασμοῦ καὶ προσκλίνων πρὸ τοῦ μεγαλόφρονος ἐκείνου ἀνδρός, ὅστις ἀπεκαλύπτετο πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ αἰγλῇ τῆς μεγαλοφύτευτος του, θὰ πολεμήσωμεν αὔριον καὶ ἐγὼ δὲν θὰ παρευρίσκωμαι;

— Αὐτὸν ἔλεγα κ' ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ Κατινά, δταν μοῦ ἔζητεις ν' ἀναχωρήσῃς ἀμέσως.

— Μοῦ ὑπενθυμίσατε στρατηγέ, ὅτι ὁ πατήρ μου ἐφονεύθη σιμά σας ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ Μάκεστριχτ. Θὰ μείνω εἰς τὴν μάχην καὶ θὰ πράξω τὸ χρέος μου.

— Τὸ ἐλπίζω, νὰ ἡσαι βέβαιος δὲ ὅτι σοῦ παράσχω αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν. Εν τοσούτῳ ἀπαρνεῖσαι τὴν ἐρωμένην σου;

— Στρατηγέ, δταν μάθη ὅτι ἐφονεύθην εἰς Σταφάρδην, δὲν θὰ μὲ κατηγορῇ πλέον, θὰ ὑπάρχῃ δ' ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἄγγελος ὅστις θὰ δέεται πρὸν τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου.

— Κύριε, ἀπήντησεν ὁ ἀκλόνητος φιλόσοφος, ἔχε υπὲρ δύψιν παρακαλῶ ὅτι δὲν θὰ φονεύθης εἰμὴ ἀν ἐγὼ σὲ διατάξω. Σκοπεύω νὰ σὲ κάψω νὰ κερδίσῃς καὶ αὐτὴν τὴν μάχην τὸν βαθύδων τοῦ λογαργοῦ τῶν δραγόνων μου. "Εχω μερικὰ σχέδια εἰς τὸ κεφάλι μου· ἐπειδὴ δὲ προσῆλθες εἰς ἐμὲ ὡς εἰς πατέρα, ὑπάκουσε εἰς τὸν πατέρα σου ὅπως καὶ εἰς τὸν στρατηγόν.

— Δὲν μοῦ εἴπετε ὅτι θὰ ἔχετε κερδίσει τὴν μάχην ἔως αὔριον τὴν μεσημέριαν, θὰ εἰσθε νεκρός;

— Τὸ εἶπα.

— Τότε ἔχω δύο λόγους ὅπως φονευθῶ. Καταλαμβάνετε, στρατηγέ, ὅτι δὲν δύναται τις νὰ ἐπιζήσῃ τοῦ ἀνδρὸς ὅστις φινινεται τοιούτος, οἷος ἐφάνητε σεῖς πρὸς ἐμέ. Αλλὰ θὰ διαφύγητε τὸν θάνατον· αὐτὸ το εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. "Οσον ἀφορᾷ εἰς ἐμέ, ἐπειδὴ ἐγὼ ἔγεινα ἀφορητὴ κάριση τὸ μέλλον της ἡταχής κόρη, ητις ἐνεπιστεύθη εἰς ἐμὲ καὶ ἐπειδὴ δὲν θὰ ἔζω εὐχαρίστως ἐντὸς μοναστηρίου προτιμώτερον εἶναι ν' ἀποθάνω ὑπὲρ τοῦ βασιλέως μου καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης.

— Τὰ προειδα ὅλ' αὐτά, ἀπήντησεν ὁ Κατινά, ἀνακτῶν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὴν καλοκαγαγχθον καὶ ἡρεμον φιδρότητα. Εκεῖνος ὅστις ἐπαγγυρυπνεῖ ἐπὶ τῆς τύχης τριάντα χιλιαδῶν ἀνδρῶν ἡμπορεῖ καλλιλιστα νὰ εὔρῃ τὸ μέσον διὰ νὰ σώσῃ ἔνα μόνον. Νὰ ὠστόσον ὅποιον ἔχασμεν ἐν τέταρτον τῆς δρας! Εντὸς εἰκοσιτρικού λεπτῶν πρέπει νὰ δώσω ὅλας τὰς ἀναγκαῖας διαταγάς. Εἶπες ὅτι τὸ μοναστηρίου τῆς φίλης σου εἶναι εἰς Μεζιέρην καὶ δ' ἔνας καλὸς ιππεὺς ἡμπορεῖ νὰ μεταβῇ ἐκεῖ ἐντὸς ὥκτω ἡμερῶν;

— Μαλιστα, στρατηγέ.

— Λέγουν ὅτι δλα τὰ μέσα εἶναι καλά, ως καὶ τὰ ἔσχατα. "Εχω κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐκτακτον εύνουσαν τύχης. Κύριε πρίγκιψ τῆς Σαβοΐας, λάβε τὰ μέτρα σου, καθὼς καὶ σὺ ἐπίστης, πρίγκιψ Εὐγένιος!

— Αἱ, κύριε! εἶπεν ὁ Γεράρδος, ὁ πρίγκιψ Εὐγένιος, ζεύρει καλὰ μὲ ποιῶν ἔχει νὰ κεριη. Δὲν εἴπεν ὅτι θὰ νικήσῃ τὸν Βιλρότ, θ' ἀγγωνισθῇ μὲ τὸν Βανδιώμ, ἀλλὰ θὰ νικήῃ ἀπὸ τὸν Κατινά;

— Τὸ εἶπε, μὰ τὸν Θεόν, τὸ εἶπεν! ἀνέκραξεν ὁ ἡρως γελῶν· πιθανὸν ὅμως νὰ μὴ τὸ πιστεύῃ. Πρόσεχε ὅμως . . . ἀκοῦς; ἐψιθύρισε κύπτων πρὸ τὸ οὖς τοῦ Γεράρδου καὶ δεικνύων αὐτῷ διὰ τοῦ δικτύου τὴν ἀπομεμονωμένην σκηνήν.

— 'Ακούω μουσικήν, ἀπήντησεν ὁ Γεράρδος.

— Τὴν μουσικὴν διὰ τὴν ὄποιαν παρεπονεῖσον πρὸ δίλιγον.

— Καὶ ητις μοῦ φινεται ἔξαίσιος τώρα.

— Αἱ, αἱ! δὲν ἐκπλήττομαι διόλου ἀν σοῦ φινεται ἔξαίσιος.

— Διατί, στρατηγέ;

— Διότι χάρις εἰς αὐτὴν τὴν μουσικὴν ἡ δεσποινίς . . . τὸ κορίτσιο σου, τέλος πάντων, δὲν θὰ γείνη μοναχὴ τὴν εἰκοστὴν ἔκτην αὐτοῦ τοῦ μηνός. Τί μὲ κυττάξεις ἔκθαμβος; . . . 'Εμπρός, ἔμβα μέσα εἰς τὴν σκηνήν μου· ἀφοσέ μας νὰ περάσωμεν, σκοπέ!

— Επειται συνέχεια.